JORRALLA
30
Eguena
Bilbao, 1936

Euzkadi

ARPIDE-SANEURIJA		
Bilbao'kua	9,00 iřko.	iru ile.
Bilbao'atazkua ...	11,25 "	"
Idazki-itunmena ...	62,00 "	urtez
Atzeřijetakuak ...	112,50 "	"

Beldayen itunduba

XXIV urtia ‖ Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17,1.° ‖ 234 Idazkutxa ‖ 17.810 Urrutizkiña ‖ 7.284 zenbakija

Gayak

ETORITA BA'LEGO BE...

Ila bi bařu emen ixango dala diñuen Euzko-Araudija, etořita ba'lego be kalterik ez legoke.

Andik, Madrid uřunetik, Manzanares ibatik yatořkuzan urak ezin dabe gure egařirik kendu, ba.

Getu bai, ostera, bata euzko-ituřijetako ur gařdenai begira imiñi be.

Emen edeřto jan, eta Madrid'en jolastuten otuta dagozan aundiki ta aundiki-usañian bixi diran jauntxu batzuk, egijaz atzez-atze jařita bestera ba'diñue be, Anboto'ko beleak Anboto'ra biuřtu gura ixaten dabena, esakun zařeko egija da.

Esakun zařetan, bařiz, guzurik eztago, ezta JAUN-GOIKUA ETA LAGI-ZARA euzko-ikuřatzan be.

Anboto'ko beleak Anboto'ra lez, euzko-semiak Euzkadi'ra gura dabe.. Etxeko ituři gařdenetako ur garbija edan gura dabe.

卐 卐 卐

Euzko-Araudija lasteř yatořkula diñue, egaiz datořala.

Eta ego bakotxan, izkuntza bana ei-dakařguz: euzkerea ta gaztelerea. Bizkařian, bařiz, Euzko-Ikastetxe Nagusija. Eta ikastola onetan eta enparaukuetan irakatsiko daben izkereari, "elebitza" esaten dautsagu, gazteleraz "bilingüismo" esaten yako baña.

Egaiz yatořkula diñuen e g a d u n Euzko-Araudi ořek, Euzko-Ikastetxe-Nagusija ta beste gauza asko be ekařiko ei-dauskuz: Euzkadi'tik urten barik gudaritza-uřtia egiteko eskubidia ta abař.

Eta eskubide ořeikaz batera eři-zañak eta enparauko zaintza gustijak geure eskubetan ixateko eskubidea ekařten ba-dausku, ekaři, 1934'gko. uřilan emen jazo ziran jazokun lotsagařijak-eta, Euzkadi'tik uřun ibili biarko litzakez.

Ebro-ibayari esi aundija ta sendua iminteko eskubidia be ekařiko al dausku. Bestelan, alde ořetatik onantz etoři yatořkuzanak emen sořtuten dauskubezan naste-bořastiak arinduten ezta eřaza ixango.

Igazi dan igande gabian uri onetako Conde de Mirasol txaidian sořtu ixan ebenak be, iskanbilarik asko sořtu ixan dau, ba.

Coruña, Pampliega ta Puebla de Bejar edo diralako Ebros anditiko eřijotatik etoři yakuzan Iglesias Neira, Perez eta Rodriguez abixendunoik sořtutako naste ořek, txaidez-txaidezko ezti-saltzale ta etxerik-etxe trapu zařak batzen ibili dabiltzan gustijak be ekiñian imiñi ixan dauz, ba. Ekiñian eta euren eretxijak kařaxika ageřtuten.

Ostikoz, ukabilez, bonbilez eta uřen idoroten ebezan jo - gai gustijakaz aunditu ta il-ařtian joka erabiltiaren auřka jaři dira batzuk. Bestatzuk, ostera, itzetik ortzera sakelako suizkiluba atarata sutoska asi zanaren auřka.

Zuzutsak, baña, eztau alderdirik ezagututen. Beraz, bata lez bestia gaiztesten dauz, egiñen bijak be gaiztesgařijak dira-ta.

Itzetik ortzera iñoren etxe-bařuban gixa-taldiaren auřka sutoska astia, basatikeri aundija da. Beraz, gaiztetsigařija.

Basatikeri bati beste basatikeri bataz erantzutia be, baña, gaiztetsigařija da. Eta zuzutsak, gaiztetsi-egiten dau. Ez, baña, "karlatařa" dalako; "fascistia" dalako edo komunistia eta abař dalako, egin ixan daben egiñena ezeskařija dalako baño.

Zuzutsak eztau, ba, margorik ezagututen.

Eta geure Araudija eskatzen ba-dogu zuzutsa erabilteko eskatzen dogu, "justizija" zuzentza-dendunian d a l a, eskeřerantz ez eskumarantz okeřtu barik erabilteko.

Ořetarako, baña, eři-zaintza ta enparauko zaintza gustijen abo-ugalak Euzko-Araudija'n egon biař dira.

Eta eři-zaintza zuzenduko dabezan abo-ugalak Euzko-Araudija'n daukaguzan-ařtian, Velarde baten ostikadak korta-eřtzeko ořma zarian istanda-egingo dabe; Vazquez abixeneko "teniente" edo dalakuaren abereKerijak, basamortuban leku berezija ixango dabe, eta alan beste askorenak be.

Egaiz yatořkula diñuen E u z k o-Araudi ori ain bat lenen be-tot, ba.

Arin etoři biařen etoři biařaz, baña, biařen yakuzan abo-ugalak Madrid'en aztuta lagata eztakigula etoři. ¡Ez aren olakorik...!

IV EUZKADI-BIREA

Gauř goxeko seiretan urtengo dira Euzkadi'ri IV'garen birea egiteko gertau diran abeřtzaliak.

Lenengo, baña, jaupea entzungo dabe.

Jaupea goxeko bostetan ixango dabe, Jagoba Deuna'ren eřtxadonan ixan be. Jaupa au, Miren-Bijotz Deuna'ren ondijan ixango da. Jaunařtzia be egingo dabe. Bai biař be, kistařa ta abeřtzalia Goikua'z adizkide dala etxetik urten naiz etxera sařtu biař da-ta.

Lenengo egunian, batzuk Luzaide (Valcarlos) ta bestatzuk Burgete'ra elduko dira, ta euretan gaba igazi be.

Bigařen egunian, bařiz, Arnegi, Donibane-Garazi, Lixařa, Pau-ziař, Lurdes'era elduko dira.

Irugařen egunerako, Lurdes'en asita Athařatze ta Lixařa'rañoko bidia ixentau dabe.

Laugařen egunian, Lixařa'n urten eta Saint Palais, Kanbo, Ustaritz, Bayona, Donibane-Loitzun, Endaya-ziař, Ondařabia'ra gaba igazteko.

Eta boskařena ta azkenengo egunian, Ondařabia'tik Donostia'ra egiñaz, Deba, Ermu-ziař, Bilbao'ra elduko dira.

Ondo ta zoruntsu elduko al-dira, ba, ondo-etořija emoteko gertu egongo gayakeze-ta.

Bilbao'ko Euzko-Gastedija'k urtoro eraiduten dauzan Euzkadi-bira oneik txalogaři-txalogařijak dira ixan be. Be-yuakijuez gure txaluak be.

"L I B E"

Irakaslia'ren e s a n t z e ř kitik Sota-Aburto'tař Imanol antzeřkile trebiak antzokirako atondu eban "Libe" ixeneko antzezkixun abeřkoi au, datořen larunbatan Beřmeo'ko antzokijan antzeztuko dabe.

"Oldargi" antzezlari talde trebiak antzeztuko dau.

"Libe" eřijetara eruatia asmo edeřa da ixan, eta bai txalogařija be. Euzkeldun eřijetara "Libe" euzkelduna eruango ba'lebe, bařiz, txalogařijago egingo litzake.

Madariaga'tař Imanol euzkel-idazle argijak, "Libe" edesti-alaba ospetsubari euzkera samuřa ezaři dautsa. Eta berez zoragařija dan "Libe" Irugara jauregiko Bilala jaun altsubaren alaba lirain ori euzkeraz izketan ikustia, gotzonak abesten ikustia baxen zoragařija ixango da.

Euzkeldun-eřija "Libe" euzkeldunaren zain dago, "Libe" euzkeldunari txaluak joteko eskubak zabalduta.

D a t o ř e n larunbatan, Irugara'ko "Libe" andereño zoragařija Beřmeo'ra yuaku. Ondo ařtu-egixube, "Libe" on utza ta abeřtzale-abeřtzalia da-ta.

Uribitarte'tař Ibon.

Irrati - Tramankulubak

ONENAK
MERKIENAK
IŘATI - ETXIA
Urrestarazu ta Lagunak
Plaza Elíptica, 3. Uřutizkiña, 10.752.

Abando'tar Jon'i

"Erletxue" ta "Egas" gogoko lagunari.

"Erletxue" egakin dabil egazka
lorarik lora zintzo lanean.
Batzen dauana ondo gorderik
bere iztařtxuen ařtian.
Ezti gozoa egin daroa
gau eta egun lanean
Aldan gustia gogoz egiten
Euzkadi'rentzat onean...
Bai udal-etxe, bai izpařingian,
eiztari, txori, pelotan!
Beti zintzoro, oso benetan
zabiltz erletxu-antzian.
Jaun Goikuari eskatzen diot
biotzez bene-benetan
jarai daizula olantxe beti
Euzkadi onen bidean.

TXINDURI.

Urrezko Iarakua

"Ipuin, ipuin, berezi
niri berbak igazi
nire esana ezpayan badon...
euk biařko don ikusi."

Ixařak dantzan iñarduben eta ilargija bařeka eguan gau zoragaři baten Usua lamin lirañа, Mugařa-atxian Kataxuri'ko armokil andijaren ganian, dantza berezijak egiten asi zan. Eta, ilargi mosu-zabalari adi-adi zalarik, besuak gora jazo ta ankari bizkoř eragiñaz, axiaren otzian dantzan eten-barik egiten eban.

Ořetan iñardubala baña, alako baten, lamiñok oñak ezařija eukozan armokila, bere lekutik bat-batez kanporatuta mendija-bera bilin-bolaka keya ta lantařa darijola juan zan. Eta tximista baxen arin juan zan armokil andija, "Inpernu-eřeka„'ra (Aldebarayeta'ko eřekara) erdu arterano geldıtu be ezan egin.

Eta orduban, "Ilinti" lamiña nagosijak, Usua lirañari, begirakune zořotza egiñaz asaře-bitzetan esan eutson.

—¡Neskato...! Jausi badon jausi... ua atzetik igesi, ezpadon gura gatxik ikusi...

Eta ori esanikuan, "Ilinti„'k, gau atan bertan armokila bařiro kataxuriratu egijala agindu eutson.

Usua lamiñia bařiz, bere nagosijaren esana egitiařen, "Inpernu-eřeka"'ra arinka juanda armokila uretatik ataretan asi zan. Gustija alpeřik baña; ořetarako egiñalak eginda be. armokilari ikeratxu bat be ezetara be ezin eragin ixan eutson.

Eta, bere gurarija iñungo moduz be ezin ebala betetu ikusi ebanian, Usua lamiñia, mendijan ardi zurijen atzian ebilan ařtzain mutilagana juan zan laguntza eske.

—¡Artzain; eure biař nok...! "Inpernu-eřeka„'ra jausi yakun armokila jasoteko eure biař nok mutil... Ořetan, lagunduko daustak ¿eztok? Bestela..., nire galdua... "Ilinti" ankeřaren zijořa nire lepoan legokek...

—Lagunduko dautzu bai.. ta pozik lagundu be... Estu-aldijan aurkitzen danen bat poztutian, nire bijotzak atsegin berezi bat artzen dau ta. Zegozegatik neuk be sařitan be sařitan negař egin biař ixaten dot ba-ta...

Eta beste barik, lamiñiagaz batian "Inpernu-eřeka„'ra juanda bertako armokila ataraten asi zan; eta alegiñak-alegin eginda gero, uretan zan armokil andija, bizkař-ganian kanporatuta Kataxuri'ko txuntxuřera beingo baten jaso eban. Orduan ¡lamiñiaren poza!

—On-egiñaren saritzat, orain zer eskatzen dok euk...?—Usua lirañak, artzain mutil gastiari, abots gozo-gozoz itandu eutson.

—Nik ezebez...—mutilak azijera onez erantzun eutson—. Bata-bestiari orenbeste on egitekotan beti gagoz gu...

—Tirok ba mutil; tirok ba... Eskeřikasko—. Eta eskařonez esan eutson—. Alako baten ba... estu-aldijen baten, itunaldijen baten edo... gaurko on-egiña zegozegaz esku-zabalez ordaindu biařko duat bai.. Negař dagikanian edo..

Eta, artzain-mutilak, azkenengo itzak entzutian, bere begijak "Landaluze" basetxera zuzenduta, ben-ben esan eban.

—Negař, sařitan gin biař ixaten dot bai..'

(Jaraitzeko.)

MAÑARIKO.

IBARRIKA

GURASOAI

Gurasoak, eup!! Ez al dago "lau mila ereal", bei eder baten balioa, boltsan sartzeko gogorik ala? Bai, egongo ezta ba! Aldi onetan 1.000 peseta irabasteko gogorik ez! Aorixe izango litzake paperetan ipintekoa!

Ba 200 ogerleko biribil-biribilak paltikeran sartu gura ba-dozuez, entzun zer egin bear dozuen:

Lenengoa.—Beti-beti, etxe ta kanpo, gabaz ta egunez. EUZKERAZ BAKAR-BAKARIK berba egin zuen umetxuai. Ez batek baño geyagok esan dauan lez "kramatikako" euzkera "gatxa", zuek zeuen gurasoak irakatsi-ta dakizuena baño.

Bigarena.—Egunean-egunean, umeak dotriñara botau eta abade jaunari zuen umeai dotriñea euzkeraz irakastea gura dozuela esan. Eta ganera, zeuek be irakatsi etxean, onexek inportantzi andia izango dau esaminetan-ta.

Irugarena.—Guk esaten dautzugunean. Batzoki edo beste edozein lekutara umak botau, gauza txařik ez dautsague irakatsiko-ta. Ondo-ondo artuko doguz edozein lekutan.

Etenke bere ez da gauza andirik egin bear dana, ba! Ibařika'ko itxas-gizonak, mariñeru gaxoak, olan baño oleatu geyago apurtu izaten dabez 4.000 ereal irabasteko.

Eta alan ta bere bateron batzuk neke anditzat artu dabez guk imiñi doguzan baldintzok, kondesiñook. Gauza asko dirala guk eskatzen doguzanak ta euren umeak ezin ikasi izango dabezala esan daroe or-ziar. Ikasi ez ostera? Oba ez!

Tira, tira. gurasook; koplai etxamon eta guk dirautzuguna egin, zuen onerako izango dozue-ta. Ez kikildu, mila pesetak irabasi artean adoretsu ta zintzoro jokatu baño. Auřera, ba!

BATZORDEA.

Amaiketakua

Erege baten erijotza

Ijito'ko bakalduna i x a n dan Fuad il da. London'en ebilan bere seme zařena, bakalduna ixango dana. Suez'eko izabuatzazko erabagi bat ixenpetu eban azkenez. Auteskundiak igandez ixango diran ezkero, bakaldungayaren zaindarija nor ixango dan eztabe erabagi.

Galiziař araudija

Galizi'ko alderdirik onena dan Partido Galleguista deritxonak batzař nagusija egingo dau larunbatez. Galizi'ko araudija auřera eruan nai leukie, beraz plebiszitua egin biař danez, ořetarako bidiak ařteztuko nai dabez. Santiago'n batuko alderdi ořen ařtezkarijak.

Matxinada-ostian

Uřijako matxinada - ostian ařo ta ankeřkiro ibili ziran batzuk prozesau dabez. Orduban euki eben Velarde donge ta gaizkiña eztago emen. Landaburu, Izquierdo eta Del Val espetxian sartu dabez. Oraintxe jakingo dabe zer dan oñaziak eruatia. Ipiña deritxon kapitain bat, be, prozesauko dabe, oiz. Egin ebezan gaiztakerijak ordaindu begijez. Eřu-bako gustijai ordu txařak igaro-eragin eutsezan.

Gil Robles'en itzak

C. E. D. A.'ko zuzendarija dan jauntxu onek atzalpen batzuk egin dauz. Esan daunez, gudarijak eztaikez baketan egon, batez-be "si un dia llega la anarquia a enseñorearse del pais". ¿Zer ba? Ditadurea gura ete-dau gero? Baña geyagorik esan dau: "La Ceda cambiará de rumbo si contiúan las vacaciones de legalidad iniciadas en febrero". Umore txařa dauko Gil Robles'ek. Euzko-abeřtzaliak Bata'ra eruan arte ezta baretuko. Ceda'ko gaxoen begira dagon lateřija, toki onean dago.

Addis-Abeba

Italijařak auřera duaz. Luzaroko gaiztakeri au ezta amaitzen. Abisinitař gaxuak galduta dagoz. Gudaroste ikeragařijakaz gustija zapaldu ta bifindu dabe Italiařok. Addis-Abeba'tik 150 kilometrotara berestuten dauz arerijoen gudarostiak.

Urijolak dirala-ta etsai ankerok geratu dira, baña laster auřera juango dira. Goikua'k gaitzkatu al dau Abisini eři gaxua.

France'ko auteskundiak

France'ko auteskundiak olantxa egin ziran: auřkeztu ziranak eta atera biař diranak, 616 aldun. Urten dira 183. Bigařen biran urtengo dira 483. Biren izpařak uts dira.

183 ořein ařtian:
Komunistak, 9; irebazi dabez 4.
Sosolistuak, 23; galdu dabez 4.
Eřkal-sosolistak, 5; irebazi 1.
Sosolisto-azkiak, 1; galdu 3.
Eřadikal-sosolistuak, 25; galdu 5.
Gustitara, 63; galdu dabez 3.
Lateři-Bazkunak:
Eřadikalak-azkiak, 13; galdu 1.
Ezkeř-eřkaldařak, 38; galdu 0.
Eřitařak, 14; galdu dabez 8.
U. R. D.'kuak, 51; irebazi 9.
Lagi-zaliak, 6; irebazi dabez 2.
Gustitara, 122; irabazijak, 3.

"Bizkatařa"

Gauř ařatsaldez argitalduko da asteroko edeř au. Bijař barikuz ořilaren lenengo egunez egiten dan jaya dala-ta, eztaike urten, ba. Lan berezi ta sakonak dakařz eta jeltzale gustijak erosi biař leukie. "Canuto'ren idazkijak" deritxon sala, be, irakuři dagikezu.

Ibilketa

Erkoreka jaunak esan dauskunez larunbatez ibilketea egingo dabe Malona deritxon iltegiragiño. Ořila ixan zan, 1874'gařen urtian, liberalak-eta Bilbao zaindu ebenian. Gurenda a ospatuteko ibilketeak-eta egin oi-dira Bilbao onetan.

Goxeko amařetan urtengo dira agintari ta garatikuak. "El Sitio" deritxon batzokiak dotore ipiñi dauskube.

Okelea merkatu

Bilbao'n bixi garanok zorijonekoak gara! Aragija merkatu dauskube. Baña baseřijan bixi diranak zer esango ete-dabe? ¡Gaxuak! Pentsubak karu, urte txařak eta aragija bera. Artua, garija, babea, saya, tirlua eta abař merkatuko ba'lira! Eta uriko dendetan saldutеn diran gauzak? Oneik, be, merkatu bediz, ba!...

Mendirantza

Kirol (?) au esaten dabe, ortik askok, notiñari gogo-atsegiña eta soñari be osasunik geyen emoten dautsona dala. Eneuke ezetzik esango. Neuri beintzat ori jazoten yast.

Abeřtzale bateri bařiz. Atsegiña, osasuna eta beste gausatxu batzuk be beteten dautsoz kirol o n e k. Ezin ukatu.

Egija: Gauř, Gastedija, eztago mendira begira, ardautegira baño. Ondikařen zaletasun onegaz luř egoki au landu-barik dago biař dan beste. —¡Ugořkin eta aragikerija bai ugari...!—. Esan lei bertorako langilerik eztala agertuten iñon.

Uri batzutatik—izpař bidez—, entzuten dogu asi dirala mendirantza juaten gaste eta zař. Abeři-zabalkundia egiten. Albista onek poztu be neikua egiten gatu.

Usteltasuna sařı aurkitzen dogu uri beyetan. Mendi gayetatik ez ostera. Eurok, —eskeřak Goikua'ri—, ondikařen sendo dagoz era gustijetako euzkotasunagaz. Tamalez, abeřtzaletasunagaz.. ezetz esan lei.

Zubek, "Bizkatařok", deřuten deusku guri. Eurok zeř ete dira? Ori da gure alegiñaren giyařa: oneri erakutsi biař deutsagu Euzkadi Euzkoen Abeři bakařeko semiak dirala. Eta gu be luřalde onen zaindarijak.

Itzubari argitasuna diño eleiz abesti batek.

Lagija, Eresija, Edestija... eta aberitzaz be, Euzkadi, eurotatiko askok eztabe ezagututen biař dan beste. Ene Abeřija...!

Ori gure gauřko egiñena. Erakutzitasuna. Baño irakatzi ona: txařik ez.

Abeři irudijaren antzikuř garbija eruan biařian aurkitzen gara gure paso - mortuetara. Euzko - abeřtzale anařasunaren mamiña etxe bakotxara

Lengo igandian, "Ogoño" i t x a s-mendira igoteko asmoz juan gintzan gaste batzuk "Atxeře", Akorda eta Ibařangelu ziař. Baseři onetatik eurija zaia zijo geure amayera eldu baño len bira eragin euskun. Gure ituna. Uřen gertu osterabe.

Zoritxařa. Bai dira basteřtxu polit onetan karla atzeřitařen gogaidunak noski. "Gure Karlos..." Atsotxu baten ...an sařitxu entzun geuntson eurekasko izketaldi baten.

Euzkal-Eřijari ze mesede egin deutso gixon bixařtsu onek? Erantzun? Ezeř ez.

Nongua dan ezeukijien jaun onen ikuřiña aldestutiařen euzko - odolez gořitu ziran gure mendijak. Gure kaxa betiak be utzitxu: Euzkadi'ren azkatasuna, be, katepetu. Eta ordutik ona gixatz edo moral-tzaz zenbat gauza eleiz atatu...!

Nik diñotena auxe da. Zelan egon leiteken, gauř, Abeřija, Euzkadi gaxua ezagutzen eztaben euzkotařa? Ziñiz gatxa da berau. Ba, egija da. Eta egija be ludijan bestekua.

Gastedijak oř dauko arlo edeřa eratеko. Batera, gogo eta soñeko osasuna irabazi; eta, Euzkadi be benetan ezagutu.

Auřera ba bi, kurutzadun ikuřiña geure mendi-galuř gustijetan jaři-ařte.

Uřkidi.

Deune bixitzean

Bitoren eta lagun ziñopeak

EPALAREN-23'GN

Adurmeta, Apirka'ko urijan zan gixonik aberatsena eta gurena, Bitoren zan. An bixi ziranen artian lotsarik andijenekua zan-ezkero, ...tago'ko agintaritzat autatu eben. ...omařak ospe andija emon eutsoen ... areri, eta alde gustijetatik aratu... ziran apirkařak.

Baña aldi areik txařak ziran kistařentzat. Badalitařak edatu ziran luřalde aretan eta euren basatikerijaz gustija ondatu ta galdu eroien. Unerika bakaldunak egin eutsoen kistařai al ebezan gaiztakeri gustijak. oneik, ba, ezeben entzun gura Ar...'ren ixenik.

Bakaldun dongiaik uste ixan eban Bitoren zaldunaren oldia beragana... ko ebala, baña etzan alakorik ... Gixon aren bijotzean tinki egua... Kisto'ren egijazko ziñismena. Itz ... řakaz erantzun eutson: Ene Jaun ... Jaungua'gan tinko nagolarik, su... eřeko ba'nindukezu, be, enintzake aldatuko, dirautzut. Doibatza ... aren altzuan bixi nai neuke, bera... artu nindun, ba, gastarotikan. Ge... rako yatan zeruba, be, itxadongo ... pa neu, enintzake aldatu, eřege ... tek emon dagistazanak baño oga... edeřaguak ařtzen dodazalako ... ziñismenagandik".

Unerika bakaldunari bialdu eu... erantzun au. Sumindu ta asař... zan, alako itzak entzutia gauza ... gořa zalakuan. Zaldun aberats ... zoř yakon lotsea alde batera jau... jaz, zigortau eban.

Era askotariko zigořak asmau e... zan aren zintzotasuna bigundu ... rik, baña alpeřik. Gaizkiñak eurak be, ikeratu ziran alako adorea ... tiaz.

Bakaldunagana juan ziran eta ... eutsen: "Gixon ořen zintzotasuna ... siko daben gustijak Doibatza'ren ... tzora juango dira, beraz buruba e... gi biař geuskio".

Unerika sutan jaři zan. Berari ... ko irañak egin biařa! Jaungoikoa... eukan bere buruba. Zigoř eta ... bařijak igaro-eragin eutsozan eta ... ko samiñetan betiko zeruba ... eban.

Errijetatik

EREÑO

EUZKEL - IXENAK. — Lařauri'tař Joseba Iñaki'ren alaba jayoparijari Paustiñe, euzkel-ixen begikua ipiñi dautsoe, bera ugutzau oben orduban, eta beraren ařabitxi eta amabitxi Zenika-zelaya'tař Justin eta Ařizubieta'tař Paustiñe ixan dira. Zorijonak eurori.

Gabika-goxeaskoa'tař Gotzon'en semetxubari Joseba, euzkel-ixen edeř-edeřa, bera besoetan ařtu dabien ate bitxieta amabitxi, Zabalburu'tař Joseba, eta Ařotegi'tař Miren Garbiñe, zorijonak oneri be, eta jayo pařijok ixango aldira euron gurasoen antzeko kistař on eta zintzuak.

OSATU DA.—Beren makal aldi luzien barutik egon dan Ořmaetxea'tař Kepe, Emakume-Abeřtzale Batza'ko lendakari ordie, osatu da. Zorijonak oneri, be ba, asko poztuten gara olan ikustiegaz.

BETI BARDIN.—Ila onen ogeta seyen, gau osoko juergie euki dabe Boni'ren ardaudegijen norbaitzuk, asi gauberdijen eta egune argitu ařte ekin dautsie, euzko-zirijek edo bolanderak botauten, eřiko jente danari gogait eragiten, ba, eři onetan eztago ezagintaririk, ez alkaterik, eta egunen baten bera alkate egon dan arte egin dauzen gauza gustijak, erakutsiko doguz EUZKADI izpařingijen ba, euzko-eři onetan ezta egongo alkaterik, onek besteko markarik egin dabenik.

Biritxinaga'tař J.

DURANGO

LENENGO JAUNARTZIA.—Euzko-Ikastolako 23'neska - mutilak loralaren 3'gn. goxeko zortziretan lenengoz Jaunařtuko dabe. Berbaldi labuřa egingo dautse Abaitua'tař Pantzeska jaupalburubak. Egun onetan umetxu onein sendi gustijak Jaunařtu biař dabe. Gařantzi andija dauko egun ořek gero.

ERIJOTZAK.—Aldekoa'tař Bitoren atzo obiratu eben. Garaigordobil'dař Bediřa jaunaren obirakuntzara, be, ozte andija batu zan. Irakuřle ildakoen aldez otoi eta sendi bitzubok ařtu begijez neure atsekabe-aguřak.

EUZKO - LANGILIAK. — Bazkun onek sortu eban gastientzako gau-ikastolan mutil asko dabiltz. Bertan erakusten dautse banakuntza, dibujoa eta abař. Erakaskuntza edo esposiziñoa ikastola onetan d a u k o e gure dabenak ikusi dagijen. Itzaldiran batzukaz amayera emongo dautse. Leřo onein bidez zorijonak irakasliai ta gauza oneik egiteko lagundu dabenai. Durango'ko eřijak emen ikusiko dau udalak eta landola nagusijak zer egin biař daben. Auřera euzko-langiliak.

"BIZKAITAŘA".—Asteroko au uri onetan ondo saldu daruagu. Zer irakuři onak dakařz. Txalo beruak egiten dabenai.

"EKIN".—Euzkeraz agertzen yakun asteroko au geyagok irakuři biar leukie. Irakuři gustijok, bestela geure euzkera galduko yaku.

ABEŘI-EGUNA.—Abeři-eguna garantziz ospatuteko uri onetan jayak egingo doguz. Loralaren 30'gařenian kale-jira. Txistulari ta albokarijakaz. Gabeko zortzirak eta erdijetan "Euzko-enda" "Troquel de raza" deritxon antzerkija. 31'gn. jaunařtzia Uribeři'ko Miren Deuna'ren ertxadonean. Gero goxarija; txiřindularijen ariñketa, ezpata - dantzea, gorularijak, abesbatza eta abař. Ařatsaldian "Pedro Mari". Ořeik ixango dira jai edeřak!

Sorkunde.

¿Abertzale zindua?

Abeřtzale zindua nazala, esan daustazu? Gorengo malakoa? Auřenengo nabilena, beste danan eredu ta yařai bidetzat?

¡Eskeřik asko gizona, eskeřik asko! ¡Bai orixe! Nire zanetan ezdago atzeřitar odolik. Ogei abizen euzkotar garbi-garbijak daukodaz agirijan. ¡Geldi or!

Gure Abeřijak. odol edo enda badau bere oñařija, oñaři osoa da benetan nire euzkotar odola.

Eta gogoa; amesetan be, azkatuta zalea. ¡Azkatuta gizona, azkatuta!

Ni oso-osuan naz, Sabindařa.

卐 卐 卐

Zer diñostazu, gizona? Nire ezkongayaren abizenak ezdirala euzkeldunak? Eta nire semeak ezdirala izango, euzko-enda garbikoak?

Euzko-enda garbiko, neskatil abertzale on-onak, ugari dirala, gure Abeřijan? ¡Egija, baña...!

Nire gurasoak ezirala abertzaleak eta alanbe, abizen euzkeldunak emon eustezala?

Ni abertzalea nazala, baña neure semeari ezdautzadazala emongo abizen euzkaldunak?

Ez dirala semeak izango eřudun, neu baño? ¡Egija, baña...!

Sabin gure Irakaslea, euzko-endako emakumeagaz ezkondu zala, zer egin beař dogun guri irakasteko? ¡Bai, baña...!

卐 卐 卐

Asaře dirala diraustazu neskatil abertzaleak nigaz, ta ni legez dagienakin? Batera esan ta bestera egiten dogula? Hitler'en antzera zirt-edo-zart, eřo-eřotik egiten ezpadogu, lausotuko dala lasteř gure oñařirik senduena?

¿Ete naz ba, abertzale zindoa?

Perulařa.